

Gemeente Renkum

Schriftelijke raadsvragen

Onderwerp

Rattenbestrijding in gemeente Renkum en het Integrated Pest Management

Programma/ product of paragraaf begroting

Rattenbestrijding

Vragen

Datum 24-06-2020
Fractie GroenLinks

Beantwoording door het college

Datum 28-08-2020
Portefeuillehouder J. Maouche
Zaaknummer 120253

Aanleiding/ overwegingen

In de perspectiefnota wordt 54.000 uit de algemene reserve gereserveerd voor het bestrijden van rattenplagen. Rattenplagen kunnen veel overlast veroorzaken en zijn een risico voor de volksgezondheid. Sinds 2017 is het 'Integrated pest management' (IPM) van kracht in Nederland. Het betreft een handleiding voor het bestrijden van rattenplagen buiten gebouwen. Dit programma is opgezet om het gebruik van anticoagulante rodenticiden (AR) terug te dringen. Dit zijn gifstoffen die de vitamine K cirkel doorbreken waardoor ratten die het gif hebben binnen gekregen langzaam doodbloeden. Deze stoffen hebben een hoog bioaccumulatie risico, wat betekent dat de stoffen zich concentreren in het voedsel-web. Predatoren van de ratten krijgen de stof ook binnen en zullen zelf ook langzaam doodbloeden. Het IPM vormt een trapsgewijs systeem met eerst monitoring van de rattenplaag, gevolgd door habitat control (weghalen van nesten en toegangswegen naar voedselbronnen afsluiten), non-chemische bestrijding (het plaatsen van vallen) en als 'last resort' het inzetten van ARs.

Vragen¹

Vraag 1 Is de organisatie bekend met het IPM? En is het beleid al effectief in onze gemeente?

Antwoord Het IPM is binnen de gemeente bekend maar niet volledig geïmplementeerd. Er is (nog) geen specifiek beleid; beheer en bestrijding vindt uiteraard plaats binnen de wettelijke kaders. Het meldpunt van het Kennis- en Adviescentrum Dierplagen (KAD) geeft praktische tips om in eigen woonomgeving ratten tegen te gaan. Sinds dit jaar zijn wij als gemeente hierbij aangesloten, zodat onze inwoners daar terecht kunnen voor antwoord op hun vragen en gericht advies.

Vraag 2 Zijn de locaties met rattenoverlast of locaties waar een rattenplaag zich zou kunnen vestigen bekend?

Antwoord Ratten zijn zogeheten cultuurvolgers. Dit betekent dat daar waar mensen zijn, ook ratten zijn. Rat-

¹ Formuleer de schriftelijke vragen kort en duidelijk. Het antwoord volgt binnen 30 dagen nadat de vragen zijn ingediend bij de griffie.

Schriftelijke raadvragen

ten maken onderdeel uit van de (stads)natuur en onze omgeving. Vaak ongemerkt, creëert de mens namelijk zelf een situatie welke ideaal is voor ratten. Denk hierbij aan voedselaanbod, schuilgelegenheid en warmte. Wanneer ratten in de omgeving aanwezig zijn waar bovengenoemde factoren aanwezig zijn, zullen ze zich in de omgeving blijven ophouden en zich voortplanten. Locaties met actuele rattenoverlast worden bij ons gemeld en zijn dus bekend.

Vraag 3 Rattenplagen kunnen voorkomen in woonwijken met meerdere belanghebbenden bij het bestrijden van de plaag. Welke rol neemt de gemeente in een dergelijke situatie aan?

Antwoord De aanpak van rattenbestrijding ligt in eerste instantie bij de inwoner of eigenaar van een pand of perceel. Bij een rattenplaag dient gecoördineerde bestrijding ingezet te worden. Samenwerking tussen gemeente, woningbouwvereniging en de bewoners of andere eigenaren is een vereiste.

Vooralsnog wordt ingezet op incidentbestrijding.

Vraag 4 Uit het RIVM rapport "Duurzame en efficiënte knaagdieren bestrijding" (2019) bleek dat bij multi-stakeholder projecten vaak een projectmanager ontbrak waardoor projecten niet (soepel) verliepen. GroenLinks ziet hier een rol in van de gemeente, indien er sprake is van grootschalige plagen, is de gemeente dan bereid de rol van projectmanager op zich te nemen?

Antwoord Bij voorgaande incidenten heeft de gemeente soms de coördinerende rol op zich genomen; soms is de verantwoordelijkheid teruggelagd bij de eigenaar. Vooralsnog is er geen ruimte in personele capaciteit om standaard de rol van projectmanager in de gemeentelijke organisatie op te nemen.

Vraag 5 Uit het RIVM rapport bleek ook dat het verwarrend is voor particulier en ondernemer dat er veel verschil is in beleid tussen gemeenten. Het lijkt GroenLinks daarom verstandig om in overleg met de buurgemeentes een beleid op te stellen, rattenplagen zijn immers grensoverschrijdend. Op welke wijze gaat het college hier vorm aan geven?

Antwoord De kansen van een gemeenteoverstijgende rattenplaag met Wageningen en Ede zijn gering. Vanwege aanliggende bebouwing is een gemeenteoverstijgende rattenplaag met Arnhem voorstelbaar. In voorkomende gevallen zal er intensief overleg zijn met onze buurgemeente.

Vraag 6 Zou de provincie ook een bijdrage kunnen leveren in de aanpak van dit probleem?

Antwoord Als bevoegd gezag op het gebied van de Wet Natuurbeheer heeft ook Provincie Gelderland een rol en kan daarmee ook een bijdrage leveren in de aanpak. Op voorhand is niet duidelijk van welke aard of intensiteit die bijdrage moet zijn.

Vraag 7 GroenLinks in van mening dat voorkomen beter is dan bestrijden. Daarom willen het college vragen te onderzoeken wat er aan habitat control maatregelen genomen kan worden op locaties waar een rattenplaag zich kan vestigen en dat ook uit te voeren met het budget beschikbaar gesteld in de perspectiefnota.

Antwoord Te nemen preventieve maatregelen:

- Creëren bewustwording en een schone leefomgeving
- Voorkomen structurele tekortkomingen op huishoudelijke en of bedrijfsmatige processen
- Voorkomen van achterstallig bouwkundig toezicht en onderhoud

Als gemeente communiceren we naar inwoners en eigenaren welke maatregelen ze op dit vlak kunnen nemen.

Vraag 8 Habitat control en preventieve maatregelen kunnen al genomen worden bij elk bouwbesluit door na te denken over op welke manier je het gebouw onaantrekkelijk maakt voor ratten. GroenLinks ziet daarom een plek voor het IPM in de omgevingsvisie. Hoe kijkt het college hier tegen aan?

Antwoord Ook in het huidige bouwbesluit staan maatregelen om het binnendringen van dieren in gebouwen zoveel mogelijk te verminderen. Dat staat los van de omgevingsvisie. Wel zullen we op een hoger abstractieniveau de problematiek van plaagsoorten meenemen in de omgevingsvisie, waar verboden gelegd worden met maatregelen voor bijvoorbeeld klimaatadaptatie, openbare ruimte, natuur,

Schriftelijke raadsvragen

e.d.

Vraag 9 Vanaf 2023 zal het IPM ook gaan gelden voor rattenbestrijding binnen gebouwen, het is dus van belang dat onze inwoners bekend zijn met het IPM en wat het inhoudt. Wanneer is de gemeente van plan te starten met een communicatietraject om de kennis van onze inwoners op het gebied van duurzame knaagdierplaagbestrijding te vergroten?

Antwoord Vooralsnog communiceren we voornamelijk rond incidenten. De capaciteit ontbreekt vooralsnog om hier structureel aandacht aan te besteden.